Spółdzielnie socjalne

Autor: Daniel Pękala Data publikacji: 27.08.2014

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA – jest połączeniem podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą oraz spełniającego funkcje organizacji pozarządowej, mająca na celu przede wszystkim umożliwić jej członkom reintegrację społeczna i zawodową. Spółdzielnia socjalna, jako specyficzna odmiana spółdzielni pracy, opiera się na zasadzie osobistego świadczenia pracy przez jej członków.

Spółdzielnię socjalną mogą założyć osoby z pełną zdolnością do czynności prawnych i równocześnie zaliczające się do przynajmniej jednej z następujących kategorii:

- bezrobotni,
- niepełnosprawni,
- uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub środków odurzających po zakończeniu leczenia,
- chorzy psychicznie,
- bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- osoby opuszczające więzienie, które mają trudności z reintegracją społeczną,
- uchodźcy uczestniczący w indywidualnym programie integracji,

oraz inne osoby, pod warunkiem, że ich liczba nie przekracza 50% ogólnej liczby założycieli. Założycieli musi być minimum pięciu. Spółdzielnia socjalna jest osobą prawną i podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego na wniosek założycieli.

Spółdzielnię socjalną mogą również założyć co najmniej dwie spośród następujących osób prawnych:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- jednostki samorządu terytorialnego;
- kościelne osoby prawne.

Osoby prawne po założeniu spółdzielni socjalnej zobowiązane są do zatrudnienia co najmniej 5 osób spośród tych wymienionych wyżej w terminie do 6 miesięcy od zarejestrowania spółdzielni w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Spółdzielnia socjalna działa przede wszystkim na rzecz:

- społecznej reintegracji jej członków przez co należy rozumieć działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu,
- zawodowej reintegracji jej członków przez co należy rozumieć działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy a działania te nie są wykonywane w ramach prowadzonej przez spółdzielnię socjalną działalności gospodarczej.

Ponadto spółdzielnia socjalna może prowadzić działalność społeczną, kulturalno-oświatową oraz społecznie użyteczną - zarówno na rzecz swoich członków jak również środowiska lokalnego. Cele te są finansowane z nadwyżki bilansowej.

Podstawa prawna - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2006r. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.).

JEDNORAZOWE ŚRODKI PRZYZNAWANE BEZROBOTNYM NA ZAŁOŻENIE LUB PRZYSTĄPIENIE DO SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ

- Bezrobotny zarejestrowany w Urzędzie może złożyć wniosek do Starosty o przyznanie z Funduszu Pracy jednorazowo środków na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej, do wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż czterokrotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.
- Środki, których mowa bezrobotny może otrzymać pod warunkiem niekorzystania w przeszłości z bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.
- Przyznanie środków następuje wyłącznie na wniosek bezrobotnego.
- Przyznane bezrobotnemu środki stanowią pomoc publiczną w ramach zasady de minimis.

Osoba bezrobotna może uzyskać powyższe środki na założenie spółdzielni socjalnej gdy:

1. Wniosek o przyznanie ze środków Funduszu Pracy jednorazowo środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej może być przez starostę uwzględniony, w przypadku spełniania przez bezrobotnego następujących warunków:
    1. w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku:
        1. nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
        2. z własnej winy nie przerwał szkolenia, stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych lub innej formy pomocy określonej w ustawie,
        3. po skierowaniu podjął szkolenie, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub inną formę pomocy określonej w ustawie.
    2. nie otrzymał dotychczas z Funduszu Pracy lub innych środków publicznych bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej, lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
    3. nie prowadził działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
    4. nie został wpisany do Krajowego rejestru Sądowego jako założyciel innej spółdzielni socjalnej w okresie 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
    5. nie był w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku skazany za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
    6. nie posiada w dniu złożenia wniosku nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych, złożył kompletny i prawidłowo sporządzony wniosek ,

Zakres obowiązywania Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15.12.2006 r.
Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym we wszystkich sektorach, z wyjątkiem:

1. pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym działającym w sektorach rybołówstwa i akwakultury, objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000 (1);
2. pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym działającym w dziedzinie produkcji podstawowej produktów rolnych wymienionych w załącznik I do Traktatu;
3. pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym działającym w dziedzinie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu w następujących przypadkach:
    1. kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów zakupionych od producentów surowców lub wprowadzonych na rynek przez podmioty gospodarcze objęte pomocą,

2. kiedy przyznanie pomocy zależy od faktu jej przekazania w części lub w całości producentom surowców;
4. pomocy przyznawanej na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności eksportowej;
5. pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem korzystania z towarów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy;
6. pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom działającym w sektorze węglowym zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 1407/2002;
7. pomocy na nabycie pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego przyznawanej podmiotom gospodarczym prowadzącym działalność zarobkową w zakresie drogowego transportu towarowego;
8. pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym znajdującym się w trudnej sytuacji.

Szczegółowe warunki udzielania pomocy oraz jej zabezpieczenia określa Regulamin przyznawania bezrobotnym przez Starostę Nowosądeckiego środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych.

Szczegółowe warunki zobowiązań oraz uprawnień beneficjenta pomocy określone są w treści umowy zawartej pomiędzy Dyrektorem Urzędu działającym w imieniu Starosty a osobą bezrobotną otrzymującą środki.
Formy zabezpieczenia wykonania zobowiązań z umowy:

- weksel in blanco,
- blokada środków na rachunku bankowym,
- gwarancja bankowa,
- akt notarialny o dobrowolnym poddaniu się egzekucji przez dłużnika.